

**DERİ VE DERİ MAMULLERİ
SEKTÖRÜ**

2013 MAYIS

AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

**İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ**

Haziran 2013

2013 YILI MAYIS AYI

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 18,1 artışla 701,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde Türkiye genel ihracatı ise % 4,4 oranında artarak 62,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı bu dönemde %1,1 olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim:1000\$	2011	2012	11/12 Değişim %	2012 Ocak-Mayıs	2013 Ocak-Mayıs	12/13 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	134.906.869	151.860.846	11,3	59.651.944	62.272.765	4,4
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.479.274	1.605.069	18,2	594.323	701.665	18,1
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,1		1,0	1,1	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde % 32,5 artışla 168,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 24,1'dir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının AB pazarındaki önemli ülkesi İtalya'ya yapılan ihracat, düşüşle geçen 2012 yılının ardından yeni yılın ilk 5 ayında % 1,9 azalarak 55,7 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. AB pazarının diğer önemli ülkesi Almanya'ya deri ürünleri ihracatı ise aynı dönemde % 3,8 artışla 43,5 milyon dolar olmuştur. Bu dönemde deri ürünleri ihracatında İtalya'nın payı % 7,9 olurken, bu dönemde deri ürünleri ihracatı pazarları içinde 4. sıraya gerileyen Almanya'nın payı ise % 6,2 olarak kaydedilmiştir.

Son dönemlerde deri ve deri ürünleri ihracatının yükselen pazarı olan Irak'a ihracat bu dönemde de % 49,4 gibi yüksek bir oranda artarak 45,2 milyon dolara yükselmiş ve bu ülkenin toplam deri ürünleri ihracatındaki payı % 6,4 olurken deri ürünleri ihracatı pazarları içinde 3. sıraya yükselmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer öne çıkan ülkeler arasında bu dönemde ihracatta % 17,3 artış göstererek 26,1 milyon dolara yükselen ve payını % 3,7'ye çıkaran Ukrayna ile % 16,1 artışla 22,6 milyon dolara ve % 3,2 Pazar payına ulaşan S. Arabistan'ın yanı sıra % 44,6 artışla 11,7 milyon dolara çıkarak 11. büyük pazar olan ve payını % 1,7'ye çıkaran Kırgızistan'dır.

Öte yandan, deri ve deri ürünleri ihracatında AB pazarının diğer önemli ülkeleri olan İngiltere'ye bu dönemde yapılan ihracat % 0,3 azalarak 26,9 milyon dolara gerilerken, diğer önemli pazar Fransa'ya yapılan ihracat ise % 0,5 düşüşle 22,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Asya pazarının iki önemli ülkesi Hong Kong ve Çin'e yapılan deri ürünleri ihracatı ise aynı dönemde sırasıyla % 21,4 ve % 26,8 artışla 22 ve 21,7 milyon dolara yükselirken, deri ürünleri ihracatındaki payları da her iki pazar için de % 3,1 olarak kaydedilmiştir.

Geçmiş dönemlerde, dönem dönem ilk 10 pazar arasına giren diğer önemli pazarlarımızdan ABD, Bulgaristan, Hollanda, Kazakistan ve İspanya, bu dönemde sırasıyla 12., 13., 16., 17. ve 20. pazarlar olarak kendilerine yer bulmuşlardır. (Bkz. Tablo syf. 21) Bu ülkeler arasında ABD'ye ihracat bu dönemde % 15 artışla 11,1 milyon dolara yükselirken, geçmiş dönemlerin yükselen pazarlarından Kazakistan'a yapılan ihracat bu dönemde % 18,3 düşüşle 9,1 milyon dolara gerilemiş; önceki dönemlerin önde gelen diğer bir pazarı olan İspanya'ya ihracat ise aynı dönemde % 30,7 düşüşle 7,1 milyon dolara gerilemiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında 14. sırada yer alan BAE'ne ihracat 2013 yılının ilk 5 ayında % 73,3 artışla 10,1 milyon dolara yükselirken, 15. sırada bulunan Romanya'ya ihracat % 43,8 artışla 9,7 milyon dolara yükselmiştir. (Bkz. Tablo syf. 21)

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

		2012 MAYIS 1000 \$	2013 MAYIS 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-MAYIS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-MAYIS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	28.040	29.157	4,0	127.318	21,4	168.757	24,1	32,5
2	İTALYA	13.120	14.551	10,9	56.771	9,6	55.697	7,9	-1,9
3	İRAK	4.823	9.282	92,4	30.263	5,1	45.203	6,4	49,4
4	ALMANYA	8.980	10.186	13,4	41.857	7,0	43.447	6,2	3,8
5	İNGİLTERE	4.668	7.282	56,0	26.949	4,5	26.863	3,8	-0,3
6	UKRAYNA	3.405	6.035	77,3	22.276	3,7	26.121	3,7	17,3
7	FRANSA	5.341	4.611	-13,7	23.029	3,9	22.919	3,3	-0,5
8	SUUDİ ARABİSTAN	4.211	6.459	53,4	19.471	3,3	22.605	3,2	16,1
9	HONG KONG	5.526	6.928	25,4	18.133	3,1	22.012	3,1	21,4
10	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.307	6.217	44,3	17.111	2,9	21.696	3,1	26,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		82.422	100.708	22,2	383.177	64,5	455.319	64,9	18,8
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		128.087	156.120	21,9	594.323	100,0	701.665	100,0	18,1

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 32,5'lik payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, durgun geçen ilk 4 ayın ardından Mayıs ayında % 15,3 artış göstermiş ve 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde % 2,6 artışla 227,7 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 25,1 oranında artarak 212,3 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 30,3 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grupları arasında bu dönemde en yüksek artış oranı ise % 48,5 ile Ortadoğu ülke grubunda kaydedilmiştir. Ortadoğu ülkelerine bu dönemde 98,4 milyon dolar değerinde deri ve deri ürünleri ihracatı yapılırken, toplam deri ihracatı içindeki payı ise % 14'e yükselmiştir.

Ülke grupları açısından diğer yüksek oranlı artışlarda Diğer Avrupa ülkeleri grubuna ihracat % 45,2 artış gösterirken, Asya ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise % 29,6 oranında artış göstermiştir.

Yine bu dönemde ABD'ye ihracatta artış olmasına rağmen Amerika ülkeleri pazarına yapılan ihracatın % 9 düşmesi de dikkat çekmektedir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2012 MAYIS 1000\$	2013 MAYIS 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2012 OCAK-MAYIS 1000\$	2013 OCAK-MAYIS 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	46.202	53.279	15,3	34,1	221.924	227.749	2,6	32,5
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	35.379	39.691	12,2	25,4	169.769	212.315	25,1	30,3
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	12.377	22.651	83,0	14,5	66.277	98.409	48,5	14,0
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	12.818	17.135	33,7	11,0	46.412	60.148	29,6	8,6
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	8.776	7.390	-15,8	4,7	39.676	44.031	11,0	6,3
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	6.168	6.993	13,4	4,5	22.515	28.429	26,3	4,1
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	2.836	4.912	73,2	3,1	9.706	14.096	45,2	2,0
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	2.146	2.992	39,4	1,9	14.539	13.226	-9,0	1,9
Serbest Bölgeler Toplamı	496	893	80,0	0,6	2.311	2.605	12,7	0,4
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	128.087	156.120	21,9	100,0	594.323	701.665	18,1	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 315 milyon dolarlık ihracat ile bir önceki yıla göre % 30,3 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 44,9 düzeyine yükselmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer yüksek ihracat yapılan grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon grubu olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, 2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde geçen yıla göre % 18,4 oranında artarak 175,9 milyon dolara yükselmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 25,1 düzeyindedir.

Deri konfeksiyon ürün grubunu oluşturan iki önemli kalemden deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 19,7 oranında artarak 96,9 milyon dolara yükselirken, bu ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 13,8 olarak kaydedilmiştir.

Deri konfeksiyon ürün grubunun diğer kalemi kürk giyim eşyası grubundan ise bu dönemde 79,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, 2012 yılının eş dönemine göre % 16,9 oranında artış meydana gelmiştir. Kürk giyim ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı ise bu dönemde % 11,3'e yükselmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde 112,7 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 14,8 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 16,1 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 7,8 düşüşle 96,6 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı ise % 13,8'dir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ihracat ise bu dönemde 39 bin dolardan 837 bin dolara yükselmiştir.

2013 MAYIS AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2012 MAYIS	2013 MAYIS	2012/2013 Değişim	2012 OCAK-MAYIS	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2013 OCAK-MAYIS	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2012/2013 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	5	93	1760%	38	0,0	695	0,1	1729%
4301	HAM KÜRK	0	52	100%	1	0,0	142	0,0	100%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	5	145	2800%	39	0,0	837	0,1	2046%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	15.610	20.482	31,2%	64.607	10,9	72.766	10,4	12,6%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	10.292	12.152	18,1%	33.510	5,6	39.889	5,7	19,0%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	25.902	32.634	26,0%	98.117	16,5	112.655	16,1	14,8%
4203.10	DERİ GİYİM	15.284	19.159	25,4%	80.931	13,6	96.860	13,8	19,7%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	20.974	27.461	30,9%	67.633	11,4	79.088	11,3	16,9%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	36.258	46.620	28,6%	148.564	25,0	175.948	25,1	18,4%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	20.853	19.724	-5,4%	104.682	17,6	96.559	13,8	-7,8%
64	AYAKKABI TOPLAMI	44.179	56.813	28,6%	241.729	40,7	315.012	44,9	30,3%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	128.087	156.120	21,9%	594.323	100,0	701.665	100,0	18,1%
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları									

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde Çin'e 286 bin dolar, Hong Kong'a 141 bin dolar, Almanya'ya 106 bin dolar, Fransa'ya 59 bin dolar, Rusya'ya 36 bin dolar, Gana'ya ise 21 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Ham deri ihracatı bu dönemde 38 bin dolardan 695 bin dolara yükselmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4101- 4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012	2013	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	0	286	100,0%	41,2%
HONG KONG	0	141	100,0%	20,3%
ALMANYA	0	106	100,0%	15,3%
FRANSA	0	59	100,0%	8,5%
RUSYA FEDERASYONU	5	36	620,0%	5,2%
GANA	0	21	100,0%	3,0%
İTALYA	1	18	100,0%	2,6%
UKRAYNA	0	8	100,0%	1,2%
BULGARISTAN	16	5	-68,8%	0,7%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	38	695	1728,9%	100,0%

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, Hong Kong'a 103 bin dolar, Tayland'a 17 bin dolar, Gana'ya ise 16 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Geçen yılın aynı döneminde sadece bin dolar seviyesinde olan ham kürk ihracatı bu dönemde 142 bin dolara yükselmiştir.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012	2013	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	0	103	100,0%	72,5%
TAYLAND	0	17	100,0%	12,0%
GANA	0	16	100,0%	11,3%
AVUSTURYA	0	5	100,0%	3,5%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	1	142	100,0%	100,0%

2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde Türkiye'den Çin'e 286 bin dolar, Hong Kong'a 244 bin dolar, Almanya'ya 106 bin dolar, Fransa'ya 59 bin dolar, Gana'ya ise 37 bin dolar değerinde ham deri ve kürk ihraç edilerek toplam 837 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

EN FAZLA HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4101- 4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012	2013	DEĞİŞİM %	PAY %
	OCAK-MAYIS	OCAK-MAYIS		
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	0	286	100,0%	34,2%
HONG KONG	0	244	100,0%	29,2%
ALMANYA	0	106	100,0%	12,7%
FRANSA	0	59	100,0%	7,0%
GANA	0	37	100,0%	4,4%
RUSYA FEDERASYONU	5	36	620,0%	4,3%
İTALYA	1	18	100,0%	2,2%
UKRAYNA	0	8	100,0%	1,0%
AVUSTURYA	0	5	100,0%	0,6%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI	39	837	2046,2%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubunda bu dönemde en çok ihracat Hong Kong, Çin ve Ukrayna'ya yapılmış olup, en büyük pazar olan Hong Kong'a yapılan ihracat % 35,3 artışla 15,6 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 21,4 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatının diğer önemli ülkelerinden Çin'e yapılan ihracat ise bu dönemde % 15,6 düşerek 10,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunda % 130 artış ve 8,7 milyon dolar ihracatla Ukrayna ile % 48,2 artış ve 2,7 milyon dolar ihracatla ABD'nin yanı sıra % 241,7 artış ve 2,6 milyon dolar ihracatla G. Kore de ön plana çıkmaktadır.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4104 - 4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012	2013	DEĞİŞİM %	PAY %
	OCAK-MAYIS	OCAK-MAYIS		
HONG KONG	11.499	15.554	35,3%	21,4%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	12.883	10.869	-15,6%	14,9%
UKRAYNA	3.779	8.691	130,0%	11,9%
RUSYA FEDERASYONU	8.263	6.925	-16,2%	9,5%
İTALYA	4.261	5.286	24,1%	7,3%
ALMANYA	2.630	3.244	23,4%	4,5%
ABD	1.807	2.677	48,2%	3,7%
GÜNEY KORE	758	2.591	241,7%	3,6%
BULGARİSTAN	1.726	2.254	30,6%	3,1%
SİRBİSTAN	836	1.090	30,4%	1,5%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. / BİTMİŞ DERİ İHRACATI	64.607	72.766	12,6%	100,0%

İşlenmiş kürk ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde geçen yıla göre % 175,6

artışla 11,2 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Rusya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 28,2 seviyesine yükselmiştir.

İşlenmiş kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Çin'e yapılan ihracat bu dönemde % 168,9 artarak 8,2 milyon dolar olarak kaydedilirken, diğer 2 önemli pazar İtalya ve Hong Kong'a ihracatlar sırasıyla % 24,8 ve % 9,8 oranlarında düşmüştür. Bu dönemde Çin'in payı % 20,6'ya yükselirken, İtalya'nın payı % 14,4, Hong Kong'un payı ise % 9,8 olarak kaydedilmiştir.

İşlenmiş kürk ihracatında daha alt sırada yer almasına karşın bu dönemde Estonya'ya ihracat % 440,3 oranında artışla 978 bin dolara, Portekiz'e ihracat ise % 1933 artışla 774 bin dolara yükselmiştir.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-MAYIS	2013 OCAK-MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	4.076	11.234	175,6%	28,2%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.055	8.215	168,9%	20,6%
İTALYA	7.641	5.746	-24,8%	14,4%
HONG KONG	4.336	3.909	-9,8%	9,8%
ALMANYA	2.562	1.523	-40,5%	3,8%
GÜNEY KORE	780	1.194	53,1%	3,0%
FRANSA	1.471	1.073	-27,0%	2,7%
ESTONYA	181	978	440,3%	2,5%
UKRAYNA	1.925	863	-55,1%	2,2%
PORTEKİZ	38	774	1933,1%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	33.510	39.889	19,0%	100,0%

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ürün grubunda en çok ihracat Hong Kong, Çin ve Rusya'ya yapılmakta olup, en büyük pazar olan Hong Kong'a yapılan ihracat bu dönemde geçen yıla göre % 22,9 artışla 19,5 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatındaki payı ise % 17,3 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Çin'e yapılan ihracat aynı dönemde % 19,7 artarak 19,1 milyon dolar olarak kaydedilirken, % 47,2 artış ve 18,2 milyon dolar ihracat ile Rusya takip etmektedir. İtalya'ya yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatı ise bu dönemde % 7,3 düşüşle 11 milyon dolara gerilemiştir.

Bu ürün grubu ihracatında 5. büyük pazar olan Ukrayna'ya ihracat bu dönemde % 67,5 artarak 9,6 milyon dolara yükselirken, daha alt sırada yer almalarına karşın G. Kore'ye ihracat ise aynı dönemde % 146 oranında artış göstermiştir.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-MAYIS	2013 OCAK-MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	15.835	19.463	22,9%	17,3%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	15.938	19.084	19,7%	16,9%
RUSYA FEDERASYONU	12.339	18.159	47,2%	16,1%
İTALYA	11.902	11.032	-7,3%	9,8%
UKRAYNA	5.704	9.555	67,5%	8,5%
ALMANYA	5.192	4.768	-8,2%	4,2%
GÜNEY KORE	1.538	3.785	146,0%	3,4%
ABD	2.181	2.905	33,2%	2,6%
BULGARİSTAN	1.752	2.412	37,7%	2,1%
FRANSA	4.205	2.041	-51,5%	1,8%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	98.117	112.655	14,8%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde geçen yıla göre % 49,9 artışla 34,4 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 35,6'ya çıkmıştır.

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 30,9 artarak 11,9 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat ise % 6,1 artışla 10,6 milyon dolara ulaşmıştır. Bu dönemde İtalya'ya ihracat ise % 24,6 düşüşle 4,9 milyon dolara gerilemiştir.

Deri giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlar olan BAE ve ABD'ye aynı dönemde yapılan ihracat % 204,9 ve % 119,3 oranlarında artarak sırasıyla 3,8 ve 3,3 milyon dolara yükselirken, daha alt sıralarda yer alan İngiltere, İsveç ve Belçika'ya yapılan ihracatın bu dönemde sırasıyla % 256,9, % 113,1 ve % 125 oranlarında artması da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-MAYIS	2013 OCAK-MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	22.972	34.446	49,9%	35,6%
FRANSA	9.074	11.876	30,9%	12,3%
ALMANYA	9.975	10.587	6,1%	10,9%
İTALYA	6.538	4.927	-24,6%	5,1%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.258	3.835	204,9%	4,0%
ABD	1.500	3.289	119,3%	3,4%
İNGİLTERE	703	2.511	256,9%	2,6%
İSVEÇ	1.100	2.344	113,1%	2,4%
BELÇİKA	958	2.155	125,0%	2,2%
AVUSTURYA	2.293	2.050	-10,6%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	80.931	96.860	19,7%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde %30,3 artışla 52,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Kürk giyim ihracatının önemli bölümünün gerçekleştirildiği Rusya pazarının Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı ise bu dönemde % 66,1 olarak kaydedilmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı konumundaki İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 19,8 artışla 7,5 milyon dolar olarak kaydedilirken, Almanya'ya yapılan ihracat ise bu dönemde % 13,1 düşerek 2,5 milyon dolara gerilemiştir. Kürk giyim ihracatının bu dönemde yükselen pazarlarından olan BAE'ne ihracat aynı dönemde % 88,3 artışla 1,3 milyon dolara yükselmiştir. Geçmiş dönemlerde kürk konfeksiyon ihracatında başlıca pazarlar arasında yer almayan Çin'e yapılan kürk konfeksiyon ihracatının bu dönemde % 776,4 artışla 1,1 milyon dolara yükselmesi de dikkat çekmektedir.

Geçmiş dönemlerde daha alt sıralarda yer alan Avusturya'ya kürk konfeksiyon ihracatının bu dönemde % 174,1 oranında artması da göze çarpmaktadır.

EN FAZLA KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-MAYIS	2013 OCAK-MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	40.118	52.273	30,3%	66,1%
İTALYA	6.275	7.517	19,8%	9,5%
ALMANYA	2.914	2.533	-13,1%	3,2%
İNGİLTERE	445	1.630	266,2%	2,1%
SEYŞEL ADALARI	420	1.453	245,7%	1,8%
FRANSA	1.441	1.339	-7,1%	1,7%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	670	1.262	88,3%	1,6%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	128	1.122	776,4%	1,4%
AVUSTURYA	376	1.030	174,1%	1,3%
HONG KONG	610	872	43,0%	1,1%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	67.633	79.088	16,9%	100,0%

Türkiye toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde % 37,5 artışla 86,7 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı bu dönemde % 49,3'e yükselmiştir.

Deri ve kürk giyim ihracatının önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 25,7 oranında artarak 13,2 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat ise % 1,8 artışla 13,1 milyon dolara yükselmiştir. Deri ve kürk giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlardan olan BAE'ne bu dönemde yapılan ihracatın % 164,3 artması dikkat çekerken, İngiltere'ye ihracat % 260,5, İsveç'e ihracat ise % 104,4 oranlarında artış göstermiştir.

EN FAZLA DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4203.10, 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-MAYIS	2013 OCAK-MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	63.091	86.719	37,5%	49,3%
FRANSA	10.515	13.215	25,7%	7,5%
ALMANYA	12.888	13.121	1,8%	7,5%
İTALYA	12.813	12.443	-2,9%	7,1%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.928	5.097	164,3%	2,9%
İNGİLTERE	1.148	4.140	260,5%	2,4%
ABD	3.202	3.992	24,7%	2,3%
AVUSTURYA	2.669	3.080	15,4%	1,8%
MISIR	1.823	2.588	41,9%	1,5%
İSVEÇ	1.201	2.454	104,4%	1,4%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	148.564	175.948	18,4%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Mayıs döneminde % 3,1 düşüşle 25,3 milyon dolara gerilemiştir. İtalya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 26,2'ye düşmüştür.

Saraciye ihracatının diğer önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat bu dönemde % 2,3 artarak 12,8 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracatın ise % 30,1 düşerek 11,5 milyon dolara gerilemesi dikkat çekmektedir.

Saraciye ihracatında bu dönemde Rusya'ya yapılan ihracatın % 20,9 düşerek 5,4 milyon dolara gerilemesi de göze çarparken, diğer önemli pazarlarımızdan Fransa'ya ihracat % 27,4 gerilemiş olup, İspanya'ya yapılan ihracatta da % 37,5 oranında sert bir düşüş yaşanmıştır.

Bu dönemde Irak'a saraciye ihracatı ise % 61,7 oranında artışla 3 milyon dolara ulaşmıştır.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-MAYIS	2013 OCAK-MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	26.136	25.326	-3,1%	26,2%
ALMANYA	12.543	12.838	2,3%	13,3%
İNGİLTERE	16.421	11.477	-30,1%	11,9%
RUSYA FEDERASYONU	6.824	5.398	-20,9%	5,6%
FRANSA	4.310	3.127	-27,4%	3,2%
İRAK	1.849	2.990	61,7%	3,1%
İSPANYA	4.669	2.918	-37,5%	3,0%
ABD	2.937	2.751	-6,3%	2,8%
DANİMARKA	3.911	2.382	-39,1%	2,5%
AVUSTURYA	1.678	2.240	33,5%	2,3%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	104.682	96.559	-7,8%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde % 29,7 artışla 58,4 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 18,6 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatının diğer önemli pazarı olan Irak'a yapılan ihracat bu dönemde % 49,5 artarak 42,1 milyon dolara yükselirken, Irak'ın deri ürünleri ihracatındaki payı % 13,4'e yükselmiştir.

Ayakkabı ihracatının diğer geleneksel önemli pazarı olan S. Arabistan'a ihracat bu dönemde % 14,2 artışla 22 milyon dolara yükselmiş, ayakkabı ihracatındaki payı ise % 7'ye çıkmıştır.

Aynı dönemde Almanya'ya yapılan ayakkabı ihracatı ise % 12,3 artarak 12,6 milyon dolara yükselmiştir.

Bu dönemin diğer yükselen pazarları ise % 305,8 artışla 13,4 milyon dolar ihracat seviyesine yükselen Ukrayna ile % 44,6 oranında artışla 11,1 milyon dolar ihracat değerine yükselen Kırgızistan'ın yanı sıra % 46,1 artışla 7,8 milyon dolara yükselen Romanya olmuştur.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 6401 - 6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-MAYIS	2013 OCAK-MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	45.059	58.446	29,7%	18,6%
IRAK	28.171	42.126	49,5%	13,4%
SUUDİ ARABİSTAN	19.221	21.955	14,2%	7,0%
UKRAYNA	3.312	13.439	305,8%	4,3%
ALMANYA	11.233	12.615	12,3%	4,0%
KIRGIZİSTAN	7.654	11.070	44,6%	3,5%
İNGİLTERE	7.790	10.362	33,0%	3,3%
ROMANYA	5.361	7.835	46,1%	2,5%
BULGARİSTAN	7.907	7.271	-8,0%	2,3%
AZERBAYCAN	6.683	7.097	6,2%	2,3%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	241.729	315.012	30,3%	100,0%

2013 YILI MAYIS AYINDA İHRACAT SEKTÖRLERİMİZİ ETKİLEYEN EKONOMİK GELİŞMELER

2013 yılı Mayıs ayında ihracat sektörlerimiz için önem arz eden gelişmelerin başında başta önemli ihracat pazarlarımız olmak üzere küresel ekonomide devam eden belirsizlik ve krizin Türkiye'ye olumsuz etkilerinin yılın ilk 5 aylık döneminde ihracat rakamlarına ve genel ekonomiye olan etkisi yer almaktadır. Bu kapsamda Türkiye genel ihracatı yılın ilk 5 ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 4,4 artışla 62,3 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Uzun süredir içine girdiği borç ve ekonomik durgunluk sarmalından çıkamayan AB ekonomisinde daha önceki dönemlere kıyasla göreceli bir sakinlik ön plana çıkarken, yine de sorunların çözümünde beklenen ciddi adımların ve sonuçlarının geciktiği belirtilmektedir. Euro Bölgesi ekonomileri yılın ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,1 daralırken, AB-27 ekonomilerinin ise aynı dönemde % 0,7 küçüldüğü kaydedilmektedir.

Mayıs ayını nispeten sakin geçiren dünya ekonomisi ABD Merkez Bankası FED'in tahvil alımlarını azaltmayı dolayısıyla parasal genişleme politikasına son vermeyi değerlendirdiği endişeleri nedeniyle Haziran ayına sert bir giriş yaparken, Japonya'da beklenen teşvik düzenlemelerinin gecikmesinin de etkisiyle küresel ekonomide bir tedirginlik havası oluşmuştur.

Son yıllarda kur savaşlarında genelde ön planda yer alarak para birimi real'in değerini düşük tutmaya gayret eden Brezilya ise bu sefer finansal işlemler vergisini kaldırarak düşük para birimi politikasında radikal değişikliğe gitmiş oldu.

İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren döviz kurlarıyla ilgili olarak, yurt dışı gelişmelerin de etkisiyle Mayıs ayında yukarıya doğru bir seyir izleyerek 1,90 / tl seviyelerine ulaşan doların yanısıra 'Gezi Parkı' olayı ve sonrasındaki gelişmelerin de etkisiyle euro da Haziran ayının ilk haftası itibarıyla 2,50 / tl seviyelerine kadar yükselmiştir. Kur sepeti ise ayın ilk haftasının sonunda 2,21'i aşarak 2011 yılının Ekim ayından beri en yüksek seviyesine yükselmiştir. İhracat sektörlerimizin rekabet gücünü etkileyen euro / dolar paritesi ise 1,32 - 1,33 seviyelerinde seyretmektedir.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

İhracat sektörlerimizin en önemli ihracat pazarlarından Rusya ekonomisinin 2012 yılı genelinde büyüme oranı % 3,4 olarak açıklanmıştır. Bu rakamın son 3 yılın en düşük büyüme oranı olduğu kaydedilmektedir. Rusya ekonomisinin 2013 yılının ilk çeyrek döneminde ise yavaşlayarak % 1,1 büyüdüğü kaydedilmektedir. Bu oranın 2009 yılından beri en düşük büyüme oranı olduğu belirtilmektedir.

Ülke genelinde perakende satışlarda Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 4,4 artarken, Nisan ayında ise % 4,1 artış göstermiştir.

Rusya genelinde resmi işsizlik oranının % 6 düzeylerinde olduğu kaydedilmektedir.

Bu arada, petrol fiyatlarındaki dalgalı seyir ve kamu harcamalarındaki artış nedeniyle Rusya'nın cari fazlasının 2012 yılında % 4 olan seviyesinden 2013 yılında % 2,5'e gerilemesi beklenmektedir.

Hazır giyim, deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde 2013 yılında bir yavaşlama olsa da iç pazardaki canlılığın devam etmesi beklenirken, olası bir küresel ekonomik krizde petrol fiyatlarının düşmesi durumunda gelirlerinin büyük bölümü petrole bağlı olan Rusya ekonomisinin orta ve uzun vadede düşük de olsa sıkıntıya girme olasılığı da mevcuttur. Nitekim Rusya Devlet Başkanı Putin'in de derinleşen küresel ekonomik krizin petrol ihracatçısı Rusya'yı 2013 yılında daha çok etkileyebileceğini vurgulayarak ekonomi yönetiminden gerekli tedbirleri almasını istediği belirtilmektedir.

Güncel tahminlere göre Rusya ekonomisinin 2013 yılında % 3'ün altında bir oranda büyümesi öngörüldürken, küresel krizin derinleşmesi durumunda bundan olumsuz etkilenecek Rus ekonomisinin büyüme oranının bu oranın altına düşebileceği belirtilmektedir.

Almanya

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin 2013 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,3 küçüldüğü açıklanmıştır.

Almanya ekonomisinin 2012 yılı genelinde ise % 0,9 büyüdüğü kaydedilirken, 2013 yılında ise % 0,6 büyüme öngörülmektedir.

AB'deki krize rağmen bugüne kadar ihracat ağırlıklı güçlü büyüme trendini nispeten koruyan Alman ekonomisinin güncel verilere göre ivmesini kaybetmeye başladığı görülmektedir.

Almanya'da işsizlik oranı ise Mart ve Nisan aylarında % 5,4 seviyesinde kaydedilmiştir. İşsizlik oranının yıl sonunda % 5,7'ye ulaşması öngörülmektedir.

Almanya genelinde perakende satışlarda ise Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 0,1 düşüş kaydedilirken, Nisan ayında ise % 0,5 düşüş meydana gelmiştir.

AB'yi derinden etkileyen finansal krize karşı güçlü sanayi ve ihracat altyapısıyla bugüne kadar iyi bir direnç gösteren Almanya'nın daralan dış pazarlar nedeniyle 2013 yılının kalan bölümünde krizin etkilerini daha derinden hissetmesi ve artan enerji ve işgücü maliyetlerinin de eklenmesiyle ekonomik büyümenin yavaşlaması beklenmektedir.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'sinin 2013 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,3 küçüldüğü açıklanmıştır.

İtalya ekonomisinin 2012 yılı genelinde % 2,4 küçüldüğü kaydedilirken, 2013 yılında ise % 1,5 küçülme öngörülmektedir.

İtalya'da işsizlik oranı ise Mart ayında % 11,5 seviyesindeyken, Nisan ayında % 12 seviyesine yükselmiştir.

İtalya genelinde perakende satışlarda ise Şubat ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,4 düşüş kaydedilirken, Mart ayında ise % 2,5 düşüş meydana gelmiştir.

İtalya'da geçtiğimiz Şubat ayında yapılan seçimlerin sonucunda ortaya çıkan parçalı durum ve koalisyon hükümeti kurma çabalarının sonuç vermemesiyle ortaya çıkan siyasi belirsizlik zaten zorda olan ülke ekonomisini daha da sıkıntıya sokmakta ve yapısal reformları geciktirmektedir.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın, GSYH'sinin 2013 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,4 küçüldüğü açıklanmıştır.

Fransa ekonomisinin 2012 yılı genelinde % 0 büyüdüğü kaydedilirken, 2013 yılında ise % 0,1 küçülme öngörülmektedir.

Fransa'da işsizlik oranı işsizlik oranı ise Mart ayında % 11 seviyesindeyken, Nisan ayında da % 11 seviyesinde kaydedilmiştir. İşsizlik oranının yıl sonunda % 11,2'ye yükseleceği tahmin edilmektedir.

Fransa genelinde perakende satışlarda ise Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 0,6 düşüş kaydedilirken, Nisan ayında ise % 2,5 artış meydana gelmiştir.

Öte yandan, Fransa'da hükümetin kemer sıkma politikalarıyla birlikte 2013 yılı bütçesinden daha fazla tasarruf etme planının vergileri artırmasından ve hane halkı gelirleri ile tüketimi olumsuz etkilemesinden endişe edilmektedir.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'sinin 2013 yılının 1. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,6 büyüdüğü açıklanmıştır.

İngiltere ekonomisinin 2012 yılı genelinde ise % 0,2 büyüdüğü kaydedilirken, 2013 yılında ise % 0,7 büyüme öngörülmektedir.

İngiltere'de işsizlik oranı ise Ocak ayında % 7,8 seviyesindeyken, Şubat ayında % 7,7'ye gerilemiştir.

İngiltere genelinde perakende satışlarda ise Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,3 artış kaydedilirken, Nisan ayında ise % 0,3 artış meydana gelmiştir.

ABD

Dünyanın en büyük ekonomisi ABD'de Merkez Bankası FED'in gevşek para politikasının ve parasal genişlemenin de yardımıyla ekonomi yeni yılın ilk yarısında büyümeye devam etmekte ve AB ekonomilerinden daha iyi bir görünüm sergilemekle birlikte büyüme ve istihdam hedeflerine henüz ulaşamadığı da belirtilmektedir.

Bu çerçevede ABD ekonomisi 2012 yılının 4. çeyrek döneminde % 0,4 büyüme gerçekleştirirken, 2013 yılının ilk çeyrek dönemde ise % 2,4 büyüme kaydetmiştir. Güncel tahminlere göre ABD ekonomisinin 2013 yılında % 1,9 büyüme öngörülmektedir.

Ülke genelinde gıda dışı perakende satışlar 2013 yılının Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,6 yükselirken, Ocak-Mart dönemi toplamında ise % 2,7 artış göstermiştir.

Hazırgiyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,1 yükselirken, Ocak-Mart dönemi toplamında ise % 2,7 artış göstermiştir.

Öte yandan, ABD genelinde 2012 yılının Aralık ayında % 7,8 seviyesinde olan işsizlik oranı, Mart ayında % 7,6'ya gerilerken, Nisan ayında ise % 7,5 olarak kaydedilmiştir. ABD genelinde işsizlik oranının yıl sonunda % 7,7 seviyesinde kalacağı tahmin edilmektedir.

İspanya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve hazır giyim başta olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından İspanya ekonomisi içinde bulunduğu borç sarmalı ve durgunlaşan ekonomiye bağlı olarak artan işsizlik oranı nedeniyle zor bir dönemden geçerken, ülkenin GSYH'sinin 2013 yılının 1. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2 küçüldüğü açıklanmıştır.

İspanya ekonomisi 2012 genelinde % 1,4 daralırken, 2013 yılında ise % 1,6 küçülme öngörülmektedir.

İspanya genelinde perakende satışlarda Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 10,5 düşüş kaydedilirken, Nisan ayında ise % 6,5 düşüş meydana gelmiştir.

Yunanistan ile birlikte AB'nin en yüksek işsizlik oranına sahip iki ülkesinden biri olan İspanya'da işsizlik oranı Mart ayında % 26,7 iken, Nisan ayında % 26,8 seviyesine yükselmiştir. İşsizlik oranının yıl sonunda % 27'ye yükseleceği tahmin edilmektedir.

Bu çerçevede, bir çok uzman, İspanya Hükümeti'nin tasarruf ve bütçe kesintileriyle borçları azaltmaya çalışmasını doğru bulmamaktadır. Böyle düşünen uzmanlar, asıl çözümün borç para ile bile olsa harcamaların ve tüketimin devam etmesi olduğunu ve ekonominin canlı tutularak işsizlik oranının daha da artmasının önüne geçilmesi gerektiğini belirtmektedirler.

Irak

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden ve Türkiye'nin yükselen ihracat pazarı Irak ekonomisinin 2012 yılında % 10'un üzerinde bir oranda büyüdüğü tahmin edilirken, 2013 yılında ise daha yüksek bir oranda büyüme beklenmektedir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmakta ve Kuzey Irak'ta bir çok Türk hazır giyim firması mağaza açmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Halen milli gelirin büyük bölümü petrol ihracatından sağlanmaktadır.

Diğer yandan, bilindiği üzere Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi bölgeye gerçekleştirilen ithalatta "sevk öncesi inceleme" uygulamasını kesin olarak başlatmış, buna istinaden ihracatçıların ihraç mallarını sevk etmeden önce, yetkilendirilmiş olan Bureau Veritas ile SGS gözetim şirketlerinden uygunluk

belgesi edinmeleri zorunlu hale getirilmiştir. Sözkonusu uygulama nedeniyle ihracatçılarımız zaman ve maliyet yönünden çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır.

İran

Özellikle tekstil ve hammaddeleri ihracatımızda başlıca pazarlardan olan İran, son dönemde sıkıntılı bir süreçten geçmektedir. Bu çerçevede, ABD'nin öncülük ettiği ek mali yaptırımlara AB'nin de destek vermesinin de etkisiyle Türk bankacılık sistemi de İran bankaları ile çalışmama noktasında baskı altında olup, İran ile ticaret yapan Türk firmalarının ödemelerini tahsil etme seçenekleri sınırlanmış bulunmaktadır.

Bu kapsamda AB, İran'a yönelik yaptırımların kapsamını daha da genişleterek insani ihtiyaçlar dışında Avrupalı banka ve finans kuruluşlarının İran bankalarıyla tüm işlemlerini yasaklarken, İran Merkez Bankası'na yönelik kısıtlamaları da genişletmiştir.

Öte yandan, İran para birimi Riyal'in dolar karşısında 2012 yılında % 50'ye yakın değer kaybetmesi ve İran Merkez Bankası'nın döviz sıkıntısı nedeniyle İran'a yapılan ithalatlarda döviz tahsisinde zorluk çıkarması Türkiye'den bu pazara yapılan ihracatı daha da zorlaştırmaktadır.

Diğer yandan, İran ekonomisinin ağırlaşan yaptırımlar nedeniyle 2012 yılında en az % 1 düzeyinde küçüldüğü tahmin edilirken, işsizlik oranının ise % 20'ye yaklaştığı tahmin edilmektedir. Halk hayat pahalılığından yakınmakta ve gerek ambargo, gerekse İran Hükümeti'nin döviz sıkıntısından dolayı kendi koyduğu yasaklar nedeniyle birçok kalem ürünün temininde zorluk yaşanmaktadır.

Suudi Arabistan

Dünyanın başlıca petrol ihracatçılarından Suudi Arabistan'da, ülkenin GSYH'sinin 600 milyar doları aştığı hesaplanırken, satın alma paritesine göre kişi başına gelir ise 25 bin dolar seviyesinde bulunmaktadır. Öte yandan, yüksek refah düzeyine rağmen genç nüfus arasında işsizlik oranının yüksek olduğu kaydedilmektedir.

Bütçe gelirlerinin % 75'ini, toplam ihracatın ise % 90'ını petrol gelirlerinin oluşturduğu ülkede, son dönemde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte ekonomide olumlu gelişmeler beklenmektedir.

Güncel verilere göre Suudi Arabistan'ın 2012 yılında % 6 düzeyinde bir oranda büyüdüğü tahmin edilirken, 2013 yılında ise % 4 oranında bir büyüme beklenmektedir.

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

	2012 MAYIS 1000 \$	2013 MAYIS 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-MAYIS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-MAYIS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1 RUSYA FEDERASYONU	28.040	29.157	4,0	127.318	21,4	168.757	24,1	32,5
2 İTALYA	13.120	14.551	10,9	56.771	9,6	55.697	7,9	-1,9
3 İRAK	4.823	9.282	92,4	30.263	5,1	45.203	6,4	49,4
4 ALMANYA	8.980	10.186	13,4	41.857	7,0	43.447	6,2	3,8
5 İNGİLTERE	4.668	7.282	56,0	26.949	4,5	26.863	3,8	-0,3
6 UKRAYNA	3.405	6.035	77,3	22.276	3,7	26.121	3,7	17,3
7 FRANSA	5.341	4.611	-13,7	23.029	3,9	22.919	3,3	-0,5
8 SUUDİ ARABİSTAN	4.211	6.459	53,4	19.471	3,3	22.605	3,2	16,1
9 HONG KONG	5.526	6.928	25,4	18.133	3,1	22.012	3,1	21,4
10 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.307	6.217	44,3	17.111	2,9	21.696	3,1	26,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	82.422	100.708	22,2	383.177	64,5	455.319	64,9	18,8
11 KIRGIZİSTAN	1.877	1.989	6,0	8.101	1,4	11.713	1,7	44,6
12 ABD	1.917	2.747	43,3	9.610	1,6	11.050	1,6	15,0
13 BULGARİSTAN	2.038	2.112	3,6	10.193	1,7	10.801	1,5	6,0
14 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.040	1.904	83,0	5.804	1,0	10.062	1,4	73,3
15 ROMANYA	1.173	2.348	100,2	6.771	1,1	9.739	1,4	43,8
16 HOLLANDA	1.069	919	-14,1	8.583	1,4	9.293	1,3	8,3
17 KAZAKİSTAN	2.474	1.279	-48,3	11.117	1,9	9.087	1,3	-18,3
18 AZERBAJCAN	1.850	1.532	-17,2	8.196	1,4	7.823	1,1	-4,6
19 İSVEÇ	1.723	2.252	30,7	5.188	0,9	7.345	1,0	41,6
20 İSPANYA	1.675	1.566	-6,5	10.226	1,7	7.083	1,0	-30,7
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	16.837	18.647	10,8	83.789	14,1	93.996	13,4	12,2
21 LİBYA	1.249	1.411	13,0	4.779	0,8	6.567	0,9	37,4
22 AVUSTURYA	1.152	2.232	93,7	5.696	1,0	6.552	0,9	15,0
23 CEZAYİR	1.183	1.257	6,2	4.473	0,8	5.933	0,8	32,6
24 TÜRKMENİSTAN	1.208	1.016	-15,9	5.374	0,9	5.677	0,8	5,6
25 MİSİR	1.359	1.343	-1,2	3.933	0,7	5.469	0,8	39,1
26 GÜNEY KORE	435	1.257	189,3	2.126	0,4	5.170	0,7	143,2
27 TACİKİSTAN	635	689	8,5	2.978	0,5	5.164	0,7	73,4
28 KKTC	884	1.540	74,1	3.619	0,6	4.781	0,7	32,1
29 İSRAİL	728	961	31,9	3.750	0,6	4.632	0,7	23,5
30 YUNANİSTAN	740	1.019	37,6	4.723	0,8	4.592	0,7	-2,8
31 DANİMARKA	895	744	-17,0	5.370	0,9	4.590	0,7	-14,5
32 ÖZBEKİSTAN	732	884	20,8	3.910	0,7	4.567	0,7	16,8
33 BELÇİKA	938	889	-5,2	4.831	0,8	4.335	0,6	-10,3
34 POLONYA	1.504	799	-46,9	4.352	0,7	4.148	0,6	-4,7
35 ÜMMAN	18	1.070	5.877,9	986	0,2	4.022	0,6	308,0
36 ESTONYA	374	841	124,9	1.507	0,3	3.845	0,5	155,2
37 İRAN	320	1.090	241,1	1.953	0,3	3.428	0,5	75,5
38 TUNUS	619	650	4,9	2.924	0,5	3.122	0,4	6,8
39 İSVEÇ	382	722	88,9	1.844	0,3	3.100	0,4	68,2
40 YEMEN	69	992	1.333,3	161	0,0	3.088	0,4	1.820,4
41 GÜRCİSTAN	887	730	-17,6	3.505	0,6	2.896	0,4	-17,4
42 SİRBİSTAN	303	630	108,1	2.304	0,4	2.787	0,4	21,0
43 ARNAVUTLUK	411	640	55,5	1.603	0,3	2.058	0,3	28,4
44 SLOVAKYA	343	389	13,3	1.481	0,2	2.038	0,3	37,5
45 NORVEÇ	178	1.106	519,8	803	0,1	1.897	0,3	136,2
46 ÇEK CUMHURİYETİ	464	410	-11,8	1.952	0,3	1.896	0,3	-2,8
47 JAPONYA	498	426	-14,5	1.493	0,3	1.784	0,3	19,6
48 KOSOVA	420	433	3,0	1.410	0,2	1.748	0,2	24,0
49 MOLDAVYA	580	478	-17,5	2.410	0,4	1.746	0,2	-27,5
50 ÜRDÜN	711	278	-60,8	1.180	0,2	1.742	0,2	47,6
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	119.479	146.280	22,4	554.394	93,3	662.691	94,4	19,5
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	8.608	9.840	14,3	39.929	6,7	38.974	5,6	-2,4
AB (27) TOPLAMI	46.202	53.279	15,3	221.924	37,3	227.749	32,5	2,6
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	128.087	156.120	21,9	594.323	100,0	701.665	100,0	18,1